

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«29» серпня 2025 року

ПРОГРАМА
комплексного атестаційного екзамену

<i>Галузь знань</i>	24 «Сфера обслуговування»
<i>Спеціальність</i>	242 «Туризм»
<i>Рівень вищої освіти</i>	перший (бакалаврський)
<i>Освітньо-професійна програма</i>	«Міжнародний туризм»
<i>Факультет</i>	географічний
<i>Мова навчання</i>	українська

Чернівці – 2025 р.

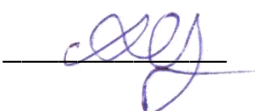
Програму комплексного атестаційного екзамену укладено відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм» «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (протокол №5 від 25 травня 2020 року; <http://surl.li/mdfif>)

Розробники:

Король Олександр Дмитрович, д.геогр.н., завідувач кафедри географії та менеджменту туризму;

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм» Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “28” серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету Наталя АНДРУСЯК

© кафедра географії та
менеджменту туризму

Комплексна атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь і навичок випускників, передбачених освітньою програмою «Міжнародний туризм» за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування». Ця атестація проводиться у формі комплексного атестаційного екзамену з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

Програма комплексного атестаційного екзамену визначається фаховими компетентностями та програмними результатами навчання, які підлягають оцінюванню відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм». На державний іспит на 4 курсі згідно з цією освітньою програмою виносяться нормативні дисципліни професійної підготовки.

Комплексний іспит зі спеціальності проводиться у змішаній формі:

- Закрите тестове завдання, що складається, принаймні, з чотирьох варіантів змістовних відповідей, з яких лише одна правильна.
- Письмова розгорнута відповідь на тему з нормативних дисциплін професійної підготовки.

1. 70 тестових завдань обираються випадково з банку питань (близько 600) в однаковій кількості з кожної нормативної дисципліни професійної підготовки, що винесені на державну атестацію, а також із іноземної мови (першої). Тестування проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за всі тестові завдання – 70.

2. Письмова розгорнута відповідь на 1 тему випадково обирається з банку тем (близько 100) з однаковою ймовірністю з нормативної дисципліни професійної підготовки за відповідною освітньою програмою. Письмова відповідь дається на платформі Moodle у вигляді есе. Максимальна кількість балів – 30. Час написання розгорнутої відповіді – 30 хвилин.

Оцінювання результатів складання іспиту здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань (за

національною (4-бальною) шкалою, 100-бальною університетською та шкалою ЄКТС). Підсумкова оцінка комплексного атестаційного екзамену визначається як сума балів за вище зазначеними формами атестації:

Дисципліни	ОП Міжнародний туризм
Закриті тестові завдання	
Нормативні дисципліни професійної підготовки за спеціальністю 242 «Туризм»	30 балів
Нормативні дисципліни професійної підготовки за освітньою програмою	20 балів
Професійна іноземна мова	20 балів
Письмова розгорнута відповідь	
Нормативні дисципліни професійної підготовки за освітньою програмою	30 балів
ВСЬОГО	100 балів

Якщо кваліфікаційна атестація випускників припадає на період надзвичайних ситуацій, то згідно з рішенням університету (за роз'ясненням Міністерства освіти і науки України) факультети/інститути, випускові кафедри організують її у дистанційній формі відповідно до Додатку до положення.

Присвоєння кваліфікації «Бакалавр з туризму» здійснює Екзаменаційна комісія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

**Теми з нормативних дисциплін професійної підготовки,
що виносяться на комплексний атестаційний екзамен для спеціальності
242 «Туризм»**

1. Історичні передумови виникнення і розвитку подорожей у Стародавньому світі.
2. Розвиток подорожей в епоху Середньовіччя.
3. Роль та значення епохи Великих географічних відкриттів у розвитку мандрівництва.
4. Подорожі в епоху Відродження та Просвітництва.
5. Розвиток туризму у XIX першій половині XX століття.
6. Історичні передумови розвитку мандрівництва та формування туристичної галузі в Україні.
7. Розвиток туризму в світі на сучасному етапі.
8. Поняття «турист» згідно зі стандартами UNWTO, звичне середовище туриста та ознаки туристичної подорожі.
9. Цілі туристичної поїздки, у т.ч. за рекомендацією UNWTO.
10. Чинники туризму: демографічний, вільний час і доходи населення.
11. Класифікація туризму: рекреаційний туризм; спортивний туризм, туристські маршрути залежно від способів пересування та категорії складності.
12. Класифікація туризму: пізнавальний туризм та екскурсії; діловий туризм, бізнес-подорожі, конгресно-виставковий та інсентив-туризм.
13. Класифікація туризму: релігійний туризм; екологічний та сільський зелений туризм.
14. Класифікація туризму: короткочасний і тривалий, організований і самодіяльний туризм, соціальний туризм.
15. Підприємства туристичної індустрії та їхня взаємодія.
16. Поняття та класифікація туристичних послуг, туристичний продукт.
17. Розробка туристичних маршрутів.
18. Розробка програм обслуговування туристів.
19. Формування туристичних пакетів і договірні відносини в туризмі.
20. Безпека туристичних подорожей.
21. Інформаційні технології в туризмі та сфері гостинності.
22. Інтернет-ресурси та програмне забезпечення в туризмі та сфері гостинності.
23. Туризм як форма міжнародних відносин.
24. Міжнародний туризм як соціально-економічне явище.
25. Чинники розвитку міжнародного туризму.
26. Статистика міжнародного туризму за напрямками туристичних потоків.
27. Туристичні формальності.
28. Міжнародний туризм в Україні.
29. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності.
30. Світова організація туризму та її роль в розвитку міжнародного туризму.

31. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.
32. Діяльність міжнародних туристичних організацій.
33. Поняття екскурсії.
34. Функції та ознаки екскурсії.
35. Класифікація екскурсій за змістом.
36. Класифікація екскурсій за іншими ознаками.
37. Попередня робота та порядок створення екскурсії.
38. Екскурсійні об'єкти та маршрут.
39. Підготовка тексту екскурсії.
40. Методика проведення екскурсії.
41. Техніка проведення екскурсії та її методична розробка.
42. Рекреація як соціально-економічне явище.
43. Теоретико-методологічні основи вивчення рекреаційних послуг.
44. Рекреаційно-туристичні ресурси: сутність поняття та класифікація.
45. Інфраструктурне забезпечення рекреаційних територій.
46. Сутність об'єктів природного середовища як рекреаційно-туристичних ресурсів.
47. Рекреаційно-ресурсна сутність об'єктів природно-антропогенного походження.
48. Залучення об'єктів антропогенного походження до рекреаційно-туристичного ресурсокористування.
49. Структура територіальної рекреаційної системи.
50. Цикли рекреаційних занять як основа просторово-часової організації рекреаційної діяльності.
51. Організація лікувально-профілактичних послуг.
52. Організація культурно-пізнавальних послуг.
53. Організація торгівельно-побутових послуг.
54. Державно-правове регулювання рекреаційної діяльності.
55. Загальна характеристика природних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
56. Загальна характеристика природно-антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
57. Загальна характеристика антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
58. Рекреаційно-туристичні ресурси півдня України.
59. Рекреаційно-туристичні ресурси заходу України.
60. Рекреаційно-туристичні ресурси півночі України.
61. Рекреаційно-туристичні ресурси сходу України.
62. Соціально-економічна сутність ціни.
63. Туристичний продукт і послуги гостинності як об'єкти ціноутворення.
64. Попит і пропозиція як основа формування цін.
65. Конкуренція та її форми. Особливості формування цін за умов конкуренції.
66. Структура витрат туристичних підприємств.
67. Калькуляція вартості туристичного продукту або послуг гостинності.
68. Етапи ціноутворення в маркетингу туризму та сфери гостинності

69. Формування цін на різних типах ринків.
70. Методи ціноутворення.
71. Цінові ризики та їх вплив на формування цін.
72. Інфляційні процеси та їх вплив на ціни.
73. Вплив держави на формування цін в туризмі та сфері гостинності.
74. Місце пасажирських транспортних послуг в туризмі.
75. Розвиток транспортної системи світу та становлення туризму в 20 ст.
76. Класифікація туризму за охопленням території та види транспорту.
77. Стан водної транспортної системи світу та розвиток туризму.
78. Організація морських і річкових круїзів.
79. Стан залізничної транспортної системи світу та розвиток туризм.
80. Організація спеціалізованих залізничних турів.
81. Стан повітряного пасажирського транспорту у світі та розвиток туризм.
82. Організація перевезень туристів авіатранспортом, чартерні програми.
83. Стан автомобільних шляхів сполучення у світі та розвиток туризм.
84. Інфраструктура автомобільного туризму.
85. Організація перевезень туристів автобусами.
86. Безпека та страхування на транспорті.
87. Паспортно-візові та інші формальності на транспортні.
88. Історія становлення, зміст і завдання маркетингу туризму.
89. Потреби та теорії мотивацій, туристичні потреби та їх класифікація.
90. Поняття туристичний попит і споживча поведінка на ринку.
91. Чинники туристичного попиту.
92. Поняття та оцінка ринку туристичних послуг. Типи ринків і конкуренція.
93. Сегментація туристичного ринку.
94. Поняття туристичний продукт, послуги гостинності. Життєвий цикл продукту.
95. Класифікація туристичного продукту за видами та формами туризму.
96. Класифікація послуг гостинності за спеціалізацією та рівнем сервісу.
97. Поняття ціни, структура та види цін в туризмі, цілі та методи ціноутворення.
98. Ціноутворення: визначення попиту. Оцінка рівня витрат, структура вартості туристичного продукту та норма прибутку. Аналіз цін конкурентів.
99. Маркетингова збутова стратегія. Поняття каналу збуту, його учасники та рівні в туризмі.
100. Функція просування, цільова аудиторія та бажана реакція, канали особистої та неособистої комунікації.
101. Реклама в туризмі, засоби та зміст реклами. Стимулювання збуту. Паблік рилейшнз і Пабліситі. Особистий продаж туристичного продукту та послуг гостинності.
102. Сутність менеджменту в туризмі.
103. Туристична організація як соціально-економічна структура.
104. Організаційні структури управління в туризмі.
105. Фактори та принципи менеджменту в туризмі.

106. Планування як функція менеджменту в туризмі.
107. Організація надання туристичних послуг як функція менеджменту.
108. Мотивація та стимулювання як функції менеджменту в туризмі.
109. Контроль як функції менеджменту в туризмі.
110. Методи управління в менеджменті туризму та сфери гостинності.
111. Управлінські рішення в менеджменті туризму та сфери гостинності.
112. Сучасні технології управління колективами в туризмі та сфері гостинності.
113. Комунікаційні процеси в менеджменті туризму та сфери гостинності.
114. Критерії ефективності менеджменту в туризмі та сфері гостинності.
115. Соціальна відповідальність в менеджменті туризму та сфери гостинності.
116. Юридичні аспекти менеджменту туризму та сфери гостинності.

**Теми з нормативних дисциплін професійної підготовки,
що виносяться на комплексний атестаційний екзамен
для ОП «Міжнародний туризм»**

1. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі.
2. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів.
3. Природні умови і ресурси території як чинник розвитку туризму.
4. Історико-культурні ресурси та їх вплив на розвиток міжнародного туризму.
5. Соціально-економічні чинники розвитку міжнародного туризму.
6. Географічна характеристика купально-пляжного туризму в світі, його інфраструктура.
7. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму в світі, його види.
8. Географічна характеристика розважального туризму в світі, його різновиди.
9. Географія круїзного та активного туризму в світі.
10. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму в світі.
11. Географія ділового туризму в світі.
12. Географія релігійного туризму та паломництва в світі.
13. Туристичні макрорегіони світу: характеристика та туристичні потоки.
14. Сезонність міжнародного туризму в світі, її причини та закономірності.
15. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Європи.
16. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Франція, Німеччина).
17. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Великобританія, Бельгія, Нідерланди).
18. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Австрія, Швейцарія).
19. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Фінляндія, Норвегія, Швеція).
20. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Данія, Ісландія).

21. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Іспанія, Португалія).
22. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Італія, Греція).
23. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Польща, Угорщина).
24. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Словаччина, Чехія).
25. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Латвія, Литва, Естонія).
26. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Румунія, Болгарія).
27. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Хорватія, Албанія).
28. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Сербія, Чорногорія, Македонія).
29. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Азії.
30. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (Туреччина).
31. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (ОАЕ, Кіпр).
32. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (Ізраїль, Йорданія).
33. Туристично-країнознавча характеристика країн Закавказзя (Грузія, Вірменія, Азербайджан).
34. Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії (Казахстан, Узбекистан, Туркменістан, Таджикистан).
35. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Азії (Індія).
36. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Азії (Шрі-Ланка, Мальдіви).
37. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (Таїланд).
38. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (Малайзія, Індонезія).
39. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (В'єтнам, Сінгапур).
40. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Азії (Китай).
41. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Азії (Японія, Південна Корея).
42. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Африки.
43. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Африки (Єгипет).
44. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Африки (Марокко, Туніс).

45. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Кенія).
46. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Мадагаскар, Маврикій).
47. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Танзанія).
48. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Сейшельські Острови).
49. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Африки (ПАР).
50. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної та Центральної Африки.
51. Туристично-країнознавча характеристика Австралії.
52. Туристично-країнознавча характеристика Нової Зеландії.
53. Туристично-країнознавча характеристика країн Океанії (Фіджи).
54. Туристично-країнознавча характеристика країн Океанії (Папуа-Нова Гвінея, Таїті).
55. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Америки.
56. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Америки (США).
57. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Америки (Канада).
58. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Мексика).
59. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Бразилія).
60. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Аргентина).
61. Туристично-країнознавча характеристика країн Карибського басейну (Куба).
62. Поняття «гостинності» і «готельного господарства». Ретроспективний аналіз розвитку готельної справи.
63. Види сучасних засобів розміщення.
64. Системи класифікації готелів у світі.
65. Призначення готелів, їх розташування у структурі міста.
66. Формування предметно-просторового середовища готелю.
67. Інженерно-технічне устаткування готельних комплексів.
68. Особливості початкової фази обслуговування клієнтів у готелях.
69. Обслуговування гостей службою прийому і розміщення.
70. Діяльність служби номерного фонду.
71. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства при готелі.
72. Організація і надання додаткових послуг у готелях.
73. Робота персоналу готельного підприємства з клієнтами.
74. Пожежна безпека, охорона праці і техніка безпеки в закладах готельно-ресторанного господарства.
75. Загальні поняття ресторанного господарства.
76. Формування внутрішнього простору закладів ресторанного господарства.

77. Виробниче устаткування закладів ресторанного господарства.
78. Столовий посуд, інвентар, спеціалізоване столове приладдя, білизна.
79. Основні стадії технологічного процесу в закладах ресторанного господарства.
80. Особливості професійного етикету працівників закладів ресторанного господарства.
81. Загальна характеристика форм і методів обслуговування.
82. Організація обслуговування відвідувачів у ресторанах.
83. Обслуговування банкетів.
84. Особливості виробництва, подавання і споживання напоїв.

**Теми з «Професійної іноземної мови»
(ОП «Міжнародний туризм»)**

1. Історія розвитку туризму та сфери гостинності
2. Поняття туризму та сфери гостинності
3. Класифікація туризму: види та форми
4. Види туризму: відпочинок на морському узбережжі
5. Види туризму: відпочинок у горах
6. Види туризму: екскурсії та подієвий туризм
7. Види туризму: Морські круїзи
8. Види туризму: Подорожі авто-стопом і «дикий» туризм
9. «Винний» туризм: дегустації та історія виноробства
10. Рекреація та типи курортів
11. Туризм в Україні
12. Структура сучасної туристичної індустрії
13. Готельний бізнес, класифікація готелі
14. Готельний сервіс, персонал готелю
15. Обслуговування «Все включено» в різних системах сервісу
16. Ресторанний бізнес, класифікація ресторанів
17. Послуги харчування та кейтерингу
18. Типи алкогольних напоїв, класифікація вин
19. Платіжні засоби в туризмі, чайові в ресторані, готелі та ін.
20. Пасажирський транспорт і туризм
21. Бронювання транспортних квитків, чартерні програми
22. Подорожі та туристичний продукт
23. Туристичні оператори та їхні функції
24. Турпакет та організований туризм
25. Турагенції та їхні функції
26. Турпослуги та індивідуальні тури
27. Сутність і класифікація екскурсій
28. Розваги та анімація в туризмі
29. Персонал сфери туризму: директор турагенції, менеджер з продаж
30. Персонал сфери туризму: гід-перекладач, екскурсовод

31. Туристичні формальності та проходження митниці
32. Інтернет і поведінка споживача на сучасному туристичному ринку
33. Менеджмент в туризмі та сфері гостинності
34. Маркетинг та реклама в туризмі та сфері гостинності
35. Економічне значення туризму та його вплив на місцеву економіку
36. Всесвітня туристична організація та міжнародний туризм
37. Міжнародний туризм та його класифікація.
38. Міжнародний туризм і міжнародна торгівля
39. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та пізнавальний туризм
40. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Кількість балів за одне правильне тестове завдання	Критерії оцінювання тестових завдань
1 бал	Тестове завдання складається, принаймні, з чотирьох варіантів змістовних відповідей, з яких лише одна правильна. Неправильні відповіді неочевидні та виглядають правдоподібними за відсутності знань із питання, релевантного тестовому завданню.

Відсоток від максимальної кількості балів	Критерії оцінювання письмової відповіді
25-30 балів	Теоретичне питання описано повністю, згідно з програмним матеріалом дисципліни. Знання предмету міцні і глибокі, виходять за межі навчальних програм, підручників і навчальних посібників, носять науковий та інноваційний характер (самостійно на основі первинних знань, отриманих від педагога чи з підручника). Теоретичне питання доповнюється матеріалом і висновками із додаткових джерел. Висновки до теоретичного питання аргументовані та обґрунтовані.
20-25 балів	Теоретичне питання описано повністю, згідно з програмним матеріалом

	дисципліни. Застосовуються глибокі знання навчального матеріалу, що передбачений навчальною програмою. Однак, вони не можуть мати несистемний характер і обмежуються підручником чи навчальним посібником за програмою. При викладенні теоретичного питання студент припускається окремих несуттєвих помилок.
15-20 балів	Теоретичне питання відповідно програмного матеріалу розкрито не повністю або викладено з незначними погрішностями, без узагальнень. При викладенні теоретичного питання студент застосовує основні знання з підручника чи навчального посібника, що передбачені навчальною програмою, без розуміння навчального матеріалу. Допускає у відповіді суттєві помилки.
10-15 балів	Теоретичне питання у відповіді розкрито не достатньо зв'язано і послідовно, присутні грубі помилки та/або відсутні частини матеріал, передбаченого підручником чи навчальним посібником за програмою. При виконанні теоретичного завдання студент без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні питання.
5-10 балів	Студент викласти теоретичне питання зв'язано і послідовно не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні теми, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. При виконанні завдання студент припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні питання, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
0-5 балів	Студент не володіє матеріалом, не розуміє теоретичних і практичних питань, допускає грубі помилки, не орієнтується в предметі, потребує подальшої роботи над засвоєнням основних положень предмету, не може викласти думку на елементарному рівні.

Розгляд апеляцій

У випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію. Апеляція на ім'я ректора університету подається ректору або першому проректору після оприлюднення оцінок з обов'язковим повідомленням завідувача випускової кафедри, директора інституту/декана факультету. У випадку надходження апеляції розпорядженням ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається перший проректор. До її складу входять директор інституту/декан факультету, або їхні заступники, завідувачі кафедр, начальник навчального відділу. Склад комісії затверджується розпорядженням ректора.

Комісія розглядає апеляції випускників з приводу порушення процедури проведення іспиту або захисту випускних кваліфікаційних робіт/проектів, що могло негативно вплинути на оцінку Екзаменаційної комісії. Апеляція

розглядається впродовж трьох робочих днів після її подачі. У випадку встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення Екзаменаційної комісії і провести повторне засідання Екзаменаційної комісії у присутності представників комісії з розгляду апеляції.

Правила академічної доброчесності

(<https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>,
<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>)

Списування – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання»

Найпоширенішою формою списування є використання рукописних, друкованих й електронних джерел інформації при виконанні тестових завдань під час комп'ютерного тестування, письмових робіт, передусім екзаменаційних та контрольних робіт, без офіційного дозволу викладача.

До списування також належить:

- здавання або репрезентація різними особами, які навчаються, робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та інших) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги під час контрольних замірів знань та умінь осіб, які навчаються, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо;
- отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самостійне виконання.

Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За

порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту). [У цьому випадку в наказі по університету зазначається: «Відрахувати з університету за порушення Етичного кодексу ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/Inojdab4/pravyła-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>) (далі зазначається прізвище, ім'я та по батькові особи)].